

Kályha

Kerámia- és üveggyűjtemény

Leltári szám:	53.2785.1-13
Gyár / műhely:	Zsolnay-gyár (Pécs)
Készítés ideje:	1885 - 1890
Készítés helye:	Pécs
Jelzés:	nincs
Anyag:	samottos massa
Technika:	formába préselt; színes majolikamáz
Méretek:	magasság: 325 cm szélesség: 113 cm mélység: 109 cm

A neoreneszánsz, díszes kályha mázas talpazaton áll, négy pogácsa lábon. Négyszögletes széles alsótestén három sorban körmintás fiókok. A felsőtest hasáb alakú, a sarkokon oszlopokon álló kariatidákkal, a fióksor felett betétlapok, bemélyülő fülkével, benne korsóban plasztikus virágcsokorral. Kupolával záródik, melyet cserép imitáció díszít, eredetileg toboz oromdísszel. Az egyes részeket dús mintázatú, gazdagon ívelt, frízoros párkánytagok választják el. Az elemeket sárga, zöld, barna, különféle árnyalatú fedő majolikamázakkal festették. A virágcsokor színezése a leggazdagabb.

Zsolnay Vilmos 1885-től indította el a rendszeres kályhagyártást, a pécsi Janus Pannonius Múzeumban őrzött, a kályhák elemeit megőrkítő I. sz. *Kályha-mintakönyvben* (I. sz. 1437.1-87.) a 6. számú kályha elemeivel azonosítható az Iparművészeti Múzeum földszintjén felállított példány.

A kályha a Nehézipari Könyv- és Folyóiratkiadó Vállalat ajándékaként 1952-ben került az Iparművészeti Múzeum gyűjteményébe, feltehetően a lapkiadó szerkesztőségéből, amely ekkor az Alkotmány utca 16., I. em. cím alatt működött. A Quittner Zsigmond tervei szerint 1888-1890 között felépült sarokház eredetileg a Magyar Hírlapírók Nyugdíjintézetének székháza volt, amelynek első emeletén a Nyugdíjintézet hivatali helyiségei működtek, míg a felső szinteken bérlakások voltak. (Az épületről ld. a Vasárnapi Ujság 1902/29. számának leírását - ld. [itt](#).)

Azonos formájú Zsolnay-kályha található a szabadkai városháza ún. sárga termében (ld. [itt](#)).

Irodalom

- a kiállítást rendezte: Batári Ferenc, Vadászi Erzsébet: *Historizmus és eklektika. Az európai iparművészet stíluskorszakai*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1992. - Nr. 253. (téves I. sz. mal) (Csenkey Éva)

